

Haderslev
Kommune

Haderslev Kommune
Social & Sundhed
Rådhuset, Christian X's Vej 39
6100 Haderslev

www.haderslev.dk

7. november 2023

Vedr. sagsnr. 2023-8182: Anmodning om redegørelse i forbindelse med konkret sag om tilbuddet Odinsgård

Odinsgård har igennem flere år været præget af en række udfordringer, herunder stor medarbejderudskiftning, højt sygefravær, belastet økonomi, ledige boliger, klager fra pårørende og aftaleforløb med Arbejdstilsynet. På trods af mange tiltag er det ikke lykkedes at rette op på forholdene på Odinsgård.

Derfor har det stående fagudvalg, Social- og Handicapudvalget den 20. september 2023 besluttet at igangsætte en afvikling af Odinsgård og etablere et nyt botilbud til mennesker med multiple handicap på samme matrikel. Udvalget lægger i den forbindelse vægt på, at løsningen skal findes gennem en inddragende proces, hvor beboere, pårørende og medarbejderes trivsel er i fokus.

De enkelte beboere samt deres pårørende er derfor inviteret til en individuel samtale, med det formål at afklare ønsker til et fremtidigt botilbud. Derudover er arbejdet med at etablere et nyt tilbud i fuld gang. Der er et fokus på at styrke ledelsen samt løfte fagligheden blandt medarbejderne. Derudover er der en klar bevidsthed om, at der er en stor opgave med at opbygge tilliden til botilbudet.

En kort beskrivelse af relevante faktuelle oplysninger om Odinsgård.

Bostedet Odinsgård er opført i 1983 og består af fem huse samt én administrationsbygning og én bygning med mødefaciliteter. Odinsgård er et døgndækket botilbud for borgere over 18 år med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser og multiple handicap. Alle borgere har behov for massiv støtte, pleje og vejledning.

Der er 32 lejligheder, fordelt på seks leve-bo miljøer med henholdsvis fire og seks lejligheder i hver, der alle er indrettet til at kunne huse borgere med fysiske handicaps. Hertil kommer en selvstændig bolig placeret i en pavillon.

Til Odinsgård er der aktuelt tilknyttet følgende personale: 42 faste medarbejdere fordelt på: 15 pædagoger, tre pædagogiske assistenter, fire social- og sundhedsassistenter, tre social- og sundhedshjælpere, 17 omsorgsmedhjælpere. Der er derudover tilknyttet en række vikarer samt ledelse og supportfunktioner bestående af: Vagtplanlægger, sundhedsfaglig koordinator, servicemedarbejder & tilbudsleder.

Oplysninger om hvornår og hvordan kommunen er blevet opmærksomme på problemerne på Odinsgård.

Siden 2021 er der blevet arbejdet med flere udviklingsplaner, ligesom der har været et samarbejde vedrørende anbefalinger fra Styrelsen for Patientsikkerhed, Socialtilsynet og forløb med Arbejdstilsynet i forhold til Odinsgård. Målet har været at skabe stabilitet og forbedre kvaliteten, herunder mere fokus på sundhedsfaglige behov og opgaver omkring beboerne samt medarbejdernes trivsel. Den aktuelle sag viser, at der på trods af indsatserne stadig er problemer på Odinsgård.

I forhold til den konkrete sag blev Social og Sundhedsforvaltningen i Haderslev Kommune, pr. telefon kontaktet af TV2 den 27. juni 2023. I opkaldet gjorde TV2 opmærksom på, at journalister fra programmet Operation X havde opsat lytteudstyr i én borgers hjem i fire døgn i maj 2023. TV2 havde fremvist lydoptagelserne for eksperter, som mente at de konkrete optagelser var udtryk for omsorgssvigt.

Oplysninger om hvordan kommunen har håndteret de konkrete problemer på Odinsgård.

Umiddelbart efter at Haderslev Kommune blev kontaktet af TV2 tog kommunen kontakt til Norrbom Vinding med henblik på en undersøgelse. Undersøgelsen skulle have til formål at undersøge konkrete forhold for omsorgssvigt hos den konkrete borger på baggrund af lydoptagelserne.

På baggrund af lydoptagelserne og anmodningen om advokatforundersøgelse blev der desuden lavet en plan for den ledelsesmæssige dækning på Odinsgård for at styrke ledelsen og trygheden i processen. For at sætte ind med de rigtige handlinger, blev der nedsat en lokal styregruppe samt en forvaltningsstyregruppe til at følge arbejdet og igangsætte de nødvendige tiltag og handlinger. Den 7. juli 2023 blev den relevante afdelingschef samt afdelingsleder præsenteret for optagelserne fra TV2 og konstaterede uordentlig adfærd og tale. Det var muligt at identificere én bestemt medarbejder på fem ud af de syv optagelser, to øvrige medarbejdere kunne på daværende tidspunkt ikke identificeres på de øvrige lydoptagelser. Herefter blev den identificerede medarbejdere straks fjernet fra vagtplanen og senere fritaget for tjeneste. Herefter blev tilsynet kontaktet med det formål at anmode om assistance til et tilsyn, som skulle undersøge forræelse blandt medarbejderstaben.

I regi af lydoptagelserne fra TV2 iværksatte Haderslev Kommune en undersøgelse ved advokatfirmaet Norrbom Vinding. Vedrørende rammerne for og opstarten af den gennemførte forundersøgelse gør følgende sig gældende: Undersøgelserforløb baseret på en henvendelse fra TV2, der både havde modtaget henvendelser fra pårørende, der udtrykte bekymring for deres familiemedlemmer, og havde gennemført skjulte lydoptagelser i en bestemt beboers lejlighed. På denne baggrund ønskede Haderslev Kommune bistand til at undersøge mulige tilfælde af omsorgssvigt hos den konkrete borger, på baggrund af lydoptagelserne.

Det stående fagudvalg, Social- og Handicapudvalget har løbende været i dialog med forvaltningen og har desuden afholdt ekstraordinære møder specifikt rettet mod den aktuelle situation. Haderslev Kommunalbestyrelse har ligeledes løbende været holdt orienteret.

Forvaltningen har løbende afholdt orienteringsmøder for både pårørende og medarbejdere på Odinsgård. Siden bekendtgørelsen med den konkrete situation har der været afholdt fire separate orienteringsmøder for henholdsvis pårørende og medarbejdere.

Oplysninger om i hvilket omfang Haderslev Kommune har været i kontakt med, har orienteret eller har modtaget oplysninger fra andre myndigheder, herunder Socialtilsyn Syd, Styrelsen for Patientsikkerhed, Arbejdstilsynet eller andre kommuner med borgere på Odinsgård.

I 2023 har der været fem tilsyn på Odinsgård. Konklusionerne fra tilsynene er som følger:

Socialtilsyn Syd den 14. april 2023: *"I forbindelse med driftsorienteret tilsyn har Socialtilsyn Syd vurderet, at tilbuddet fortsat har den fornødne kvalitet, jf. lov om socialtilsyn § 6."*

Styrelsen for Patientsikkerhed den 04. maj 2023: "*Styrelsen for Patientsikkerhed har ud fra forholdene på tilsynsbesøget den 04-05-2023 vurderet, at der på Bostedet Odinsgård ingen problemer er af betydning for patientsikkerheden. Vi afslutter tilsynet.*"

Arbejdstilsynet den 10. maj 2023: "*AT har på besøget ikke konstateret nogen overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen. Men der er behov for, at AT gennemfører et ekstra tilsynsbesøg, fordi der er brug for mere viden om arbejdsmiljøet (sker den 12. juni)*"

Arbejdstilsynet den 12. juni 2023: "*AT har på besøget ikke konstateret nogen overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen. Efter besøget gives grøn smiley, som er offentligt tilgængelig på AT hjemmeside.*"

Socialtilsyn Syd den 09. oktober 2023: "*I forbindelse med driftsorienteret tilsyn har Socialtilsyn Syd vurderet, at tilbuddet fortsat har den fornødne kvalitet. Jf. lov om socialtilsyn § 6.*"

De aktuelle tilsynsrapporter er offentligt tilgængelige online. Rapporterne indeholder anbefalinger til eventuelle faglige forbedringspotentialer. I Haderslev Kommune arbejdes der kontinuerligt på at imødekomme eventuelle anbefalinger på baggrund af tilsyn.

Beskrivelse af, hvordan Haderslev Kommune generelt sikrer kvaliteten i indsatsen i kommunens sociale tilbud.

Haderslev Kommune sikrer kvaliteten med generelle tiltag samt konkrete her og nu indsatser:

Generelle tiltag:

For at styrke den faglige kvalitet er der arbejdet med en fælles metodisk tilgang på tværs af Handicap og psykiatriområdet (BIT-modellen). Der blev blandt andet arbejdet med det på fælles temadage for samtlige medarbejdere for også at styrke kvaliteten og samarbejdet mellem udførende medarbejdere og myndighedsmedarbejdere.

For at sikre medarbejdernes fortsatte udvikling er der fra 1. januar 2023 blevet prioriteret at alle medarbejdere løbende kan få kompetenceudvikling og supervision – derfor er der pr. fuldtidsansatte på bostederne afsat 1892 kr. til den enkeltes kompetenceudvikling samt 3441 kr. til supervision. Derudover har der siden 2021 været afholdt forløb med ekstern virksomhed om temaerne etik og samarbejde.

Der arbejdes løbende med dokumentation for at højne kvaliteten. Det er blandt andet ved dokumentation af faglige medarbejdere, som i 2023 har været fysisk til stede på de enkelte sociale tilbud for at foretage kvalitetstjek på dokumentation og samtidig tilbyde sidemandsoplæring af medarbejderne heri.

Nye medarbejdere sikres grundig introduktion gennem et tilrettelagt onboarding-program som giver indblik i arbejdet, målgruppen, tilbuddet og forvaltningen generelt. Derudover er der aktuelt tre E-læringsmoduler tilgængelige for medarbejderne vedrørende henholdsvis magtanvendelse samt to forskellige moduler om medicinbehandling.

Konkret her og nu:

Imens det nuværende Odinsgård er under afvikling er der igangsat konkrete tiltag for at forbedre kvalitet og styrke trygheden og samarbejdet frem mod et nyt botilbud. Det drejer sig om følgende indsatser:

- Dialogmøde afholdt den 26.10 med ekstern virksomhed, for henholdsvis pårørende og medarbejdere, hvor temaet var etik og samarbejde
- Der er iværksat en kvalitetssikring og kvalitetsforbedring af sundhedslovsindsatser for den enkelte borger af sundhedsfagligt personale med opstart den 01.11.2023. Formålet er at borgerne på Odinsgård modtager den nødvendige sundhedsfaglige indsats på den korrekte måde
- Der afholdes løbende orienteringsmøder med borgere/pårørende og medarbejdere, hvor afdelingschef for Handicap og Socialpsykiatri orienterer om fremadrettede plan og konkrete initiativer
- Det benyttes ekstern bistand til at gennemføre individuelle samtaler med pårørende. Samtalerne gennemføres fra den 08. til den 15. november
- Der er lavet konkret aftale om øget ledelsesstøtte til botilbudslederen
- Der er pr. den 01.11.2023 stillet en krisespsykolog til rådighed for medarbejderne på baggrund af den konkrete situation
- Alle medarbejdere har modtaget undervisning i fagsystemet "Cura" for at styrke dokumentationskvaliteten

Beskrivelse af, hvordan kommunen sikrer, at I løbende bliver orienteret om forholdene i tilbuddene?

Faglige forhold:

Der afholdes kvartalsvise fælles afdelingsmøder, hvor afdelingschefen mødes til orientering og drøftelser med samtlige ledere på området om emner af relevans. Fx i forhold til den daglige drift på de enkelte leders tilbud, strategiske projekter og tiltag samt rekrutterings- og medarbejdersituationen. Herudover har afdelingschefen kontinuerlige dialogmøder med afdelingslederne som i forlængelse heraf har enten ugentlige, eller hver 2. uge, dialogmøde med den enkelte tilbudsleder.

Økonomi:

Forvaltningen, fagdirektør og det stående fagudvalg følger løbende økonomien på tilbuddene gennem månedlig budgetopfølgning. Budgetopfølgning foretages mellem henholdsvis fagdirektører og chef samt mellem afdelingsleder og tilbudsledere. Foruden budgetopfølgningmøder afholdes kontinuerlige dialogmøder mellem afdelingschef og afdelingsleder. Afdelingsleder afholder ligeledes kontinuerlige dialogmøder med de enkelte tilbudsledere.

Politisk dialog:

Forvaltningen og fagdirektør samt det stående fagudvalg involveres og orienteres løbende om aktuelle borgerhenvendelser på området, ligesom der er et samarbejde med borgerrådgiveren om henvendelser modtaget af denne vej. Alle henvendelser håndteres individuelt.

Det stående fagudvalg afholder løbende temamøder, hvor borgere, beboere, pårørende og andre interesserede inviteres til åbne dialogmøder. Der afholdes typisk to dialogmøder årligt. Herudover afholdes dialogmøder med henholdsvis Haderslev Udsatterråd samt Handicaprådet i Haderslev Kommune. Dialogmøderne bruges af det stående fagudvalg som anledning til at få blandt andet pårørendes indblik i forholdene på tilbuddet.

Borgerrådgiver:

Borgerrådgiverfunktionen tjener flere formål. Et af hovedformålene er at styrke dialogen og det konstruktive samarbejde mellem borgere, virksomheder og Haderslev Kommunes medarbejdere. Den daglige kontakt med både borgere og medarbejdere giver borgerrådgiveren indsigt i kommunikationen mellem borgere og forvaltningen, både når det går rigtig godt, men også når kommunikationen er vanskelig. På Social- og Handicapområdet er der kontinuerlig dialog og vidensdeling med borgerrådgiveren ligesom borgerrådgiveren én gang årligt præsenterer en årsrapport samt observationer og anbefalinger til det stående fagudvalg, Social- og Handicapudvalget.

Tilsyn:

På socialområdet har Socialtilsyn Syd opgaven med at godkende og føre driftsorienterede tilsyn med sociale tilbud. Tilsynsrapporterne gennemgås efter endt tilsyn, samtidig med at det stående fagudvalg drøfter de enkelte rapporter og derudover får en årlig orientering om samtlige afholdte tilsyn, både fra Socialtilsyn Syd samt Styrelsen for Patientsikkerhed og eventuelle andre.

Oplysninger om jeres samarbejde med Socialtilsyn Syd generelt. Og specifikt i den konkrete sag omkring Odinsgård.

Social og Sundhed i Haderslev Kommune har generelt et konstruktivt samarbejde med Socialtilsyn Syd vedr. tilsynets besøg og afrapporteringer på bosteder og tilbud i Haderslev Kommune.

I den konkrete sag vedr. Odinsgård har afdelingschefen for Handicap og Socialpsykiatri haft kontakt med Socialtilsyn Syd med det formål at anmode om assistance til et ekstraordinært tilsyn, som skulle undersøge forråelse blandt medarbejderstaben. Der blev anmodet om, at tilsynet lavede individuelle interviews, fremfor traditionelle gruppeinterviews, med medarbejderne for at skabe rum til vurdering og fri fortælling om oplevelser af kollegers eventuelle forråelse og/eller omsorgssvigt.

Socialtilsyn Syd bekendtgjorde i forbindelse med anmodningen, at de ville drøfte det internt og vende tilbage. Tilsynet valgte i stedet for det anmodede at foretage ét ordinært tilsyn med gruppeinterview. I tilsynsrapporten, offentliggjort den 9. oktober 2023, står der følgende:

"Socialtilsyn Syd vurderer, at tilbuddet har middel kvalitet i forhold til at understøtte borgernes fysiske og mentale sundhed og trivsel.

Socialtilsyn Syd vurderer det problematisk, at flere borgere i Hus B ikke kan opholde sig i fællesarealerne efter eget ønske grundet lydpåvirkning fra en borger, der ikke længere skærmes efter ønske fra pårørende.

Socialtilsyn Syd vurderer det problematisk, at flere borgere i Hus F ikke kan opholde sig i fællesområdet pga. øget aktivitet i fællesområderne i Hus F, fra eksternt vikarbureau, der pt. varetager støtten for 2 borgere, der er udskrevet fra tilbuddet, men fortsat har ophold i lejligheder på tilbuddet. Medarbejderne fra eksternt vikarbureau opholder sig i fællesarealerne, hvilket skaber uro og får andre borgere til at trække ind i egne lejligheder.

Socialtilsyn Syd vurderer det problematisk, at flere borgere reagerer med tegn på mistro, heraf udadreagerende adfærd mod medarbejderne, forårsaget af den øgede uro og lydpåvirkning."

En vurdering af Haderslev Kommunes egen indsats i sagen.

Trods en række initiativer er der, som den konkrete sag viser, stadig store udfordringer på Odinsgård. Den konkrete situation viser blandt andet, at vi endnu ikke er lykkedes med at skabe et stærkt og tillidsfuldt pårørendesamarbejde omkring Odinsgården samtidig med at der er fortsatte udfordringer med den generelle rekruttering og kvalificering af personalet. Derfor er det blandt andet truffet beslutning om afvikling af Odinsgård i sin nuværende form.

Siden 2021 er der blevet arbejdet med forskellige udviklingsplaner og undersøgelser samt Social og Sundhedsforvaltningens egen genopretningsplan med fem overordnede temaer:

1. Ledelse
2. Målrettet rekruttering- og fastholdelse
3. Styrket faglighed og kvalitet
4. Medarbejdertrivsel og arbejdsmiljø
5. Pårørendesamarbejde og kommunikation

Der har derudover været et godt samarbejde vedr. anbefalinger fra Styrelsen for Patientsikkerhed og Socialtilsynet i forhold til Odinsgård. Målet har været at skabe stabilitet og forbedre kvaliteten, herunder mere fokus på sundhedsfaglige behov og opgaver omkring beboerne.

Sideløbende har der også været et aftaleforløb med Arbejdstilsynet for at sikre, at medarbejdere ikke belastes af for høje følelsesmæssige krav i et af husene. Ledelsen har iværksat en lang række tiltag med henblik på at ændre Odinsgård til et godt sted at bo og arbejde

Social- og Sundhedsforvaltningen i Haderslev Kommune samt det stående fagudvalg, Social- og Handicapudvalget, har haft løbende fokus på forbedringstiltag på Odinsgård fra 2021-2023:

- I løbet af 2021 var et eksternt konsulentfirma hyret til et samarbejde om Odinsgård for at undersøge forholdene efter klager fra pårørende
- Maj 2021 blev der nedsat en følgegruppe til at arbejde med observationerne og anbefalingerne
- Ultimo 2021 blev der afholdt møder med pårørende og eksternt erhvervspsykolog samt krisepsykolog for medarbejdere
- Primo 2022 udarbejdede forvaltningen en konkret genopretningsplan for Odinsgård jf. de ovennævnte fem temaer i genopretningsplanen
- Primo 2022 blev der ansat ny teamleder og afdelingsleder på området
- Medio 2022 blev der igangsat et større arbejde med opfølgning på genopretningsplanen
- Primo 2023 blev oprettet et Aktivitets- og Trivselsudvalg som efterfølgende inddrager de pårørende repræsentanter. Udvalget har både medarbejdere, ledelses- og pårørenderepræsentanter.

Haderslev Kommunes generelle overvejelser på baggrund af den konkrete sag.

Odinsgård har igennem flere år været præget af en række udfordringer, herunder stor medarbejderudskiftning, højt sygefravær, belastet økonomi, ledige boliger, klager fra pårørende og aftaleforløb med Arbejdstilsynet. På trods af mange tiltag er det ikke lykkedes at rette op på forholdene på Odinsgård. Derfor har det stående fagudvalg, Social- og Handicapudvalget, besluttet at igangsætte en afvikling af Odinsgård og etablere et nyt botilbud til mennesker med multiple handicap på samme matrikel. Udvalget lægger i den forbindelse vægt på, at løsningen skal findes gennem en inddragende proces, hvor beboere, pårørende og medarbejderes trivsel er i fokus.

Det har over tid vist sig vanskeligt at etablere stabil og kontinuerlig ledelse af botilbuddet, hvilket berører både beboere, pårørendesamarbejdet og medarbejdertrivslen. Samarbejdet med de pårørende er i flere af tilbuddets huse fortsat præget af udfordringer og manglende gensidig tillid. Dette påvirker blandt andet arbejdsmiljøet for de berørte medarbejdere. Det er nu kommet dertil, hvor det bedste er at afvikle Odinsgård i sin nuværende form.

Arbejdet med at etablere et nyt tilbud er i fuld gang. Vi har den 01. november rekrutteret en ny afdelingsleder til handicapområdet og er i gang med at rekruttere en leder til det nye botilbud. Vi har stort fokus på at genopbygge tilliden fra de pårørende og har konkrete planer for inddragelse af alle parter. Der er et fokus på at styrke ledelsen på Odinsgård og på at løfte fagligheden blandt medarbejderne.

De enkelte beboere samt deres pårørende er inviteret til en individuelt afklarende samtale, med det formål at afklare om beboerne og deres pårørende ønsker at blive en del af det nye kommunale botilbud, der etableres på samme matrikel i Vojens, eller om de ønsker at gå i dialog om et andet botilbud ud fra en konkret og individuel vurdering.